

Projekt „Poznajmy się – Lesznowola gminą wielu kultur” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

Autor scenariusza: Monika Bryzek

TYTUŁ – Wielkie świętowanie

Warsztaty dla klas: 1

Podtytuł : Poznajemy najważniejsze święta

Cykl zajęć: Poznajmy się – Lesznowola Gminą wielu kultur

Cele:

- zapoznanie z świątecznymi tradycjami, zwrócenie uwagi na różnorodność świąt obchodzonych w różnych państwach na świecie
- uwrażliwienie dzieci na podobieństwa i różnice kulturowe

Potrzebne środki i materiały:

prezentacja ze zdjęciami lub wydrukowane zdjęcia z obchodów omawianych świąt;- mapa świata;- kartki z nazwami państw do naklejenia na mapie: Polska, Turcja, Chiny, Wietnam;- kartki z narysowanymi świątecznymi przedmiotami (załącznik 1);
- 4 kartony z drukowanym napisem: 1- *Bayra*, 2 - *miniz*, 3 – *kułtu*, 4 – *oslun*, cukierki mini;- puzzle/pocięte zdjęcia przedstawiające: 1 - paradę smoków, 2 - dekoracje z kwiatów, 3 - Bánh chung, 4 - czerwone kopert;- czerwone i żółte kartki A4, nożyczki, brokat, kleje, zszywacze, wstążka. Aktywność dodatkowa: wyszukiwanka różnic i dorysowanka (załącznik 2 i 3).

Realizacja

Wprowadzenie

Nauczyciel prosi dzieci, aby wszyscy razem usiedli w kręgu na podłodze. Pyta co znaczy „świętować”. Mówi, że świętować to znaczy radować się, weselić się, dlatego wszystkie święta na całym świecie są czasem bardzo radosnym dla wszystkich. Nie wszędzie jednak ludzie świętują z tego samego powodu i obchodzą takie same święta, zależy to od kultury i tradycji danego regionu świata. Nauczyciel

Projekt „Poznajmy się – Lesznowola gminą wielu kultur” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

proponuje zatem dzieciom, aby wybrali się w magiczną podróż w czasie i przestrzeni i przyjrzeni się kilku najważniejszym świętom na świecie.

Boże Narodzenie

Podróż rozpoczynają od Polski. Dzieci otrzymują do paszportów polskie naklejki, a na mapie świata odszukują Polskę i przyczepiają kartkę z nazwą kraju.

Następnie nauczyciel pyta jakie według nich jest najbardziej radosne i najbardziej popularne święto w Polsce. Jakie święto one najbardziej lubią. Proponuje przyrzeć się dokładniej obchodom Bożego Narodzenia w Polsce. Pyta dzieci kiedy w Polsce obchodzone jest Boże Narodzenie, jak ono wygląda, co się robi w tym czasie, jak się je świętuje. Dzieci wspólnie z nauczycielem ustalają, że Boże Narodzenie obchodzone jest co roku i rozpoczyna się Wigilią 24 grudnia. Po Wigilii wszyscy świętują jeszcze przez dwa dni 25 i 26 grudnia, jest to czas kiedy spotyka się z rodziną, przyjaciółmi, znajomymi, siedzi się przy stole i świętuje, jedząc, rozmawiając, śpiewając kolędy. Święta poprzedza czas przygotowań, sprzątanie, robienie zakupów, pieczenie ciast, ubieranie choinki i ozdabianie domów.

Nauczyciel dzieli dzieci na grupy. Każdej grupie rozdaje kartki, na których znajdują się narysowane różne przedmioty. Zadaniem dzieci jest zaznaczenie tych przedmiotów, które związane są z Bożym Narodzeniem. Wygrywa ta grupa, która w wyznaczonym czasie odnajdzie najwięcej właściwych elementów. Na koniec nauczyciel może przeanalizować z dziećmi wybrane przez nie obrazki, dlaczego te wybrały a nie inne.

Ramazan - Şeker Bayramı

Nauczyciel proponuje dzieciom, aby przenieśli się w czasie i przestrzeni. Wszyscy stają w kole, łapią się za ręce i zamykają oczy. Wybierają się w magiczną podróż do Turcji. Nauczyciel rozdaje im tureckie naklejki. Na mapie świata wspólnie odnajdują Turcję i na jej miejscu przyczepiają kartkę z nazwą państwa.

Nauczyciel mówi dzieciom, że rozmawiając o świętowaniu, najważniejszych świętach w różnych zakątkach świata nie można pominąć arabskiego święta Ramadan, zwanego w Turcji – Ramazan.

Ramadan to cały dziewiąty miesiąc w kalendarzu muzułmańskim, a ponieważ kalendarz muzułmański jest kalendarzem księżycowym, Ramadan jest miesiącem

Projekt „Poznajmy się – Lesznowola gminą wielu kultur” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzech

ruchomym względem pór roku. W tej samej dekadzie tego samego miesiąca powtarza się co 33 lata. W ostatnich latach przypada on w porze letniej. Podczas Ramadanu świętuje się objawienie Koranu prorokowi Mahometowi przez archanioła Gabriela. Pobożni muzułmanie w tym miesiącu powstrzymują się od przyjmowania jakichkolwiek pokarmów i napojów od wschodu do zachodu słońca. Nie jedząc i nie pijąc nic przez cały dzień oczekują na wieczorny sygnał obwieszczający koniec dziennego postu. Ten moment, przypadający zaraz po zachodzie słońca, obwieszczają w prawie wszystkich miejscowościach bębniący mężczyźni: wreszcie można zasiadać do jedzenia i picia. Przygotowuje się wówczas uroczyste posiłki wieczorne, do których zasiadają całe rodziny, sąsiedzi i znajomi. W Turcji w czasie Ramazanu podobnie jak w Polsce w grudniu przed Bożym Narodzeniem, jest pełno świątecznych reklam, specjalnych ofert w sklepach związanych ze świętem. Bardzo ważną staje się dobroczynność, wierzy się, że nagroda za ofiarowaną w tym czasie pomoc, jałmużnę jest 70 razy większa niż za datki ofiarowane w innej porze roku. Wszyscy zatem starają się w tym czasie być mili i uczynni. Na koniec Ramazanu obchodzone jest święto przerwania postu - święto dziękczynne wyznaczające zakończenie miesięcznego postu zwane w Turcji Şeker Bayramı czyli Święto Słodkości. Şeker Bayramı jest w Turcji świętem państwowym, wolnym od pracy oraz szkoły i trwa 3 dni. Świętuje się je w gronie rodzinnym, rodziny zbierają się razem, odwiedzają się także znajomi, wszyscy składają sobie życzenia. W tym czasie rzeczywiście konsumuje się mnóstwo słodkości, którymi obdzielani są zarówno bliscy, jak i nieznajomi. Wszyscy ubierają się odświętnie. Jest to czas pełen radości i miłości. Podczas tego święta dzieci są często obdarowywane prezentami od rodziny, a czasem także od przyjaciół.

Nauczyciel proponuje dzieciom, aby złożyli sobie świąteczne życzenia. Dzieli dzieci na cztery grupy. Każdy dostaje karton z napisanym wyrazem oraz garść cukierków mini. Zadaniem każdej grupy jest ułożenie wyrazu (literek z cukierków). Pierwsza grupa układa – *Bayra*, druga - *miniz*, trzecia – *kutlu*, czwarta – *olsun*. Kiedy wszystkie grupy ułożą swoje wyrazy układają je w jednym ciągu (grupa pierwsza i druga łączy swoje napisy – jest to jeden wyraz). Całość tworzy tureckie życzenia: *Bayraminiz kutlu olsun*. Nauczyciel tłumaczy dzieciom, jak czyta się tureckie życzenia (może również puścić nagranie z wymową). Mówi im, że w języku tureckim istnieje taka literka jak „i” („i” bez kropki), którą czyta się jako nasze „y”. Dzieci razem z nauczycielem próbują

Projekt „Poznajmy się – Lesznowola gminą wielu kultur” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

odczytać powstały napis, w ten sposób wszyscy składają sobie życzenia z okazji Święta Słodczy.

Wietnamskie Święto Têt

Nauczyciel mówi dzieciom, że chciałby, aby z Turcji wybrali się do kolejnego kraju. Prosi, aby ponownie wszyscy ustawili się w kole, złapali za ręce i zamknęli oczy. Wybiorą się teraz w podróż do Wietnamu, na obchody najważniejszego wietnamskiego święta.

Nauczyciel mówi dzieciom, że najważniejszym świętem dla każdego Wietnamczyka jest Święto Têt – wietnamski Nowy Rok. Według kalendarza księżycowego zwykle przypada on na koniec stycznia lub początek lutego. Oficjalne uroczystości noworoczne trwają 3 dni. Têt jest świętem bardzo rodzinnym. Tradycyjnie na tydzień lub dwa tygodnie przed pierwszym dniem Nowego Roku przeprowadza się generalne porządki, sprząta się dom, aby pozbyć się z niego ubiegłorocznych niepowodzeń. 23 dzień ostatniego miesiąca starego roku poświęca się Duchowi Ziemi i Bogowi Kuchni, który właśnie ulatuje do nieba, aby złożyć roczne sprawozdanie o całej rodzinie. Wietnamczycy, aby zyskać przychylność Ducha i powodzenie na przyszły rok zapalają dla niego kadzidełka i przygotowują ucztę z karpia i owoców. Na Święto Têt mieszkania, domy i ulice przyozdabia się tradycyjnymi drzewkami lub gałęziami obsypanymi kwiatami brzoskwiń lub moreli. Do dekoracji używa się również drzewek w kształcie choinek, które obsypane są małą mandarynkami. Bez względu na zamożność każda rodzina stara się przed Nowym Rokiem zakupić jedzenie, owoce i słodczy, aby przygotować ofiarę na ołtarze przodków i gościnę dla krewnych i przyjaciół na trzy świąteczne dni. Niektórzy oszczędzają na tę okazję nawet przez cały rok. Wieczorami w wigilię święta Têt tuż przed północą przygotowuje się przed domem ołtarzyk dla przodków, układa się na nim owoce, kwiaty i jedzenie, które lubili, a także papierowe pieniądze i ubrania. O północy zapala się kadzidełka, modli się do przodków, pali papierowe pieniądze i ubrania, żeby przodkom dostatnio się żyło. Następnie ołtarzyk zabiera się do domu i świętuje się zjadając przygotowane jedzenie.

Podczas Têt w całym Wietnamie odbywają się tańce smoka. O zmierzchu rozpala się w ogrodach, parkach i na ulicach ogniska, przy których gromadzą się całe rodziny. Radosne pochody i imprezy trwają przez całą noc. Tradycyjnie pierwszego dnia rano rodzina zbiera się, dzieci składają starszym życzenia, odwiedza się rodziców ojca.

Projekt „Poznajmy się – Lesznowola gminą wielu kultur” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

Drugiego dnia odwiedza się rodziców mamy, dalszych krewnych i przyjaciół. A w trzeciego sąsiadów oraz swoich nauczycieli dawnych lub obecnych okazując im wdzięczność za trud w nauczaniu. Dzieci obdarowywane są czerwonymi kopertami z papieru albo tkaniny, w której dostają drobne pieniądze na szczęście.

Nauczyciel dzieli dzieci na grupy. Każda grupa dostaje rozsypane puzzle ze zdjęć przedstawiające elementy charakterystyczne dla Święta Tét (parada smoków, dekoracje z kwiatów, Bánh chưng, czerwone koperty). Dzieci układają puzzle, kiedy skończą nauczyciel pyta co przedstawiają ułożone przez nie obrazki. Wyjaśnia czym jest Bánh chưng – tradycyjna potrawa świąteczna, kwadratowe ciasto z ryżu kleistego, wieprzowiny i fasoli złocistej (mung), gotowane w opakowaniu z liści bananowca.

Chiński Nowy Rok

Nauczyciel zabiera dzieci w dalszą podróż. Wszyscy stają w kółku, łapią się za ręce i zamykają oczy. Z Wietnamu przemieszczają się do Chin. Wszyscy otrzymują chińskie naklejki do paszportów. Na mapie świata nakleją kartkę z nazwą państwa.

Nauczyciel mówi dzieciom, że chciałby, aby podczas wizyty w Chinach przyjrzeni się najważniejszemu chińskiemu świętu rodzinnemu, jakim jest Chiński Nowy Rok.

Chiński Nowy Rok dosłownie oznacza Święto Wiosny, które jest najważniejszym świętem w tradycyjnym kalendarzu chińskim i podobnie jak Święto Tét w Wietnamie przypada między końcem stycznia a końcem lutego. Całe święto trwa aż 15 dni, a przygotowania do niego rozpoczynają się już na początku ostatniego miesiąca starego roku. Ósmego dnia ostatniego miesiąca cała rodzina przystępuje do generalnych porządków w domu. Celem tego wielkiego sprzątnięcia jest wygnanie złych duchów. Z kolei w pierwszych dniach Nowego Roku nie można zamykać oraz myć włosów, ponieważ oznacza to „zmycie” z siebie i „pozamiatanie” szczęścia w tym Nowym Roku. Chiński Nowy Rok bardziej przypomina polską wigilię, niż zabawę sylwestrową. Spędza się go w domu w gronie rodzinnym, przy wspólnym posiłku. W sumie Nowy Rok wita kilka pokoleń rodziny, puszczane są fajerwerki i petardy. Podczas chińskiego Święta Wiosny najmłodszy członkowie rodziny otrzymują prezenty. Przeważnie są to tradycyjne czerwone koperty, do której wrzucane są monety. Dorośli obdarowują się natomiast świeżymi owocami pod różnymi postaciami. Bardzo

Projekt „Poznajmy się – Lesznowola gminą wielu kultur” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

lubią mandarynki, które są w ulubionym przez Chińczyków okrągłym kształcie i radosnym kolorze pomarańczowym. Wszystko po to, aby nadchodzący nowy rok był słodki i obfity. Tuż przed świętem Chińczycy obklejają także drzwi wejściowe do mieszkań i domów obrazkami noworocznymi nianhua lub znakiem Fu, który jest celowo zawieszany górną w dół. Taki zabieg ma przynieść szczęście w domu. Dobrym zwyczajem jest także oddanie ewentualnych długów przed świętem.

Najważniejszym dniem jest wigilia Nowego Roku. Mężczyźni tego dnia trzymają się raczej z dala od kuchni, przynoszą zakupy i później rozmawiają w swoim gronie. Natomiast kobiety od rana przygotowują posiłek, głównym daniem wieczery są pierożki jiaozi i ryba, które oznaczają dobrobyt w Nowym Roku. Rodzina spędza czas przy stole z najbliższymi do późna, rozmawiając, oglądając koncert noworoczny w telewizji i grając w różne gry. Wigilię spędza się zawsze u rodziny męża, natomiast w drugi dzień Świąt jest zwyczaj odwiedzenia rodziny żony. W Nowy Rok odbywa się wspólne świętowanie mieszkańców na ulicach podczas których rozbrzmiewa muzyka, puszczane są petardy i odbywają się tradycyjne tańce. Jednak kulminacyjnym punktem zabawy jest barwny korowód, składający się z kilkudziesięciu osób niosących wyobrażenie smoka.

Obchody Chińskiego Nowego Roku kończą się Festiwalem Latarni. Nauczyciel proponuje dzieciom, aby wspólnie wykonali papierowe latarnie, a później utworzyli z nich barwne girlandy. Nauczyciel tłumaczy dzieciom, jak wyciąć, skleić i przyozdobić latarnie. Następnie wspólnie z dziećmi mocuje wszystkie latarnie na wstążce i zawiesza w klasie.

Podsumowanie

Nauczyciel zaprasza wszystkie dzieci na podłogę, pyta jakie kraje odwiedzili podczas podróży, jakie święta poznali, w czym te omówione święta są podobne a czym się różnią. Mówi dzieciom, że choć święta te znacznie różnią się od polskich świąt, nie znaczy, że są w jakikolwiek sposób gorsze. W każdym z tych omawianych państw uważa się za najważniejsze te święta, które mają największe znaczenie w kulturze i tradycji danego regionu oraz bardzo często wiążą się z religią wyznawaną przez jego mieszkańców. Nauczyciel prosi dzieci, aby pamiętały o tym, aby pochopnie nie oceniać niczego co początkowo może się wydawać inne, nieznanne i niezrozumiałe.